

Değerlendirme Aşaması Gözlem Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Değerlendirme Aşaması Gözlem Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19526>

Özet

Değerlendirme Aşaması Gözlem Ölçeği, 1997 yılında R. Koç tarafından yürütülen bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle ilköğretim düzeyinde fen bilgisi, matematik ve resim-iş derslerinde edinilen teorik bilgilerin, pratik iş eğitimi uygulamalarına aktarılması ve bu uygulamanın etkililiğinin gözlem yoluyla değerlendirilmesi amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, öğrencilerin bir projeyi veya görevi tamamlarken sergiledikleri performans ve nihai ürünün değerlendirme sürecindeki yeterliliklerini sistemli bir şekilde kaydetmek üzere tasarlanmıştır. Bu, bir tür gözlem ölçeği olup, öğrencilerin bilgi sentezi ve problem çözme becerilerini ölçmeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Değerlendirme Aşaması, Gözlem Ölçeği, İş Eğitimi, Uygulama, İlköğretim, Öğrenme Etkililiği, Proje Değerlendirme, Beceri Geliştirme.

Yazarlar

R. Koç

Amaç

Değerlendirme Aşaması Gözlem Ölçeği'nin temel amacı, ilköğretim öğrencilerinin farklı disiplinlerde (fen bilgisi, matematik, resim-iş) öğrendikleri bilgileri, uygulamalı bir alan olan iş eğitimi derslerindeki somut görevlere ne derece başarıyla bir şekilde uygulayabildiklerini belirlemektir. Ölçek, bu uygulama sürecinin son aşaması olan değerlendirme safhasına odaklanarak, öğrencilerin görevlerini tamamlarken gösterdikleri kritik düşünme, planlama ve uygulama becerilerinin etkililik düzeyini ölçmeyi hedefler.

Bu araç, eğitimcilerin interdisipliner öğrenme süreçlerini daha objektif bir şekilde değerlendirmelerine olanak tanımak ve öğretim programlarının entegrasyonunu sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, özellikle öğrencilerin proje veya ürünlerini sunarken ya da test ederken kullandıkları yöntemleri ve ulaştıkları sonuçları gözlemlemeye yönelik maddeler içermektedir.

Yapı

Ölçek, Koç (1997) tezinin temel alanına uygun olarak, öğrencilerin bilgi transferi ve uygulama becerilerini gözlemlemeyi temel alan pedagojik bir yapıya sahiptir. Ölçülen temel yapı, fen, matematik ve sanat disiplinlerinden elde edilen bilgilerin pratik, el becerisi gerektiren görevlere entegrasyon yeteneğidir.

Ölçeğin maddeleri muhtemelen aşağıdaki gibi alt boyutları içermektedir:

Bilgi Uygulama Yeterliliği: Öğrencinin teorik bilgiyi (örn. matematiksel ölçüm veya bilimsel prensipler) pratik çözümde kullanabilme becerisi.

Değerlendirme ve Öz-Düzeltilme: Öğrencinin yaptığı işi eleştirel bir gözle değerlendirmesi ve gerekli görülen düzeltmeleri yapma yeteneği.

Ürün Kalitesi ve Fonksiyonelliği: Uygulama sonucunda ortaya çıkan ürünün belirlenen amaçlara uygunluk derecesi.

Geçerlik

Sunulan kaynak bilgide ölçeğin nicel geçerlik (örneğin yapı geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik) analizlerine dair spesifik bir veri bulunmamaktadır. Kaynakta bu bölüm '-' olarak belirtilmiştir.

Ancak bir geliştirme ölçeği olması nedeniyle, Koç (1997) tez çalışmasında büyük olasılıkla **içerik geçerliği** yöntemini kullanmıştır. Bu yöntem, alanda uzman eğitimciler ve akademisyenler tarafından ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen yapılar (?? Eitimi uygulamasına aktarılan bilgi etkililiği) temsil etme derecesinin değerlendirilmesini içerir. Gözlem araçlarında içerik geçerliği, maddelerin hedeflenen davranışları tam olarak kapsayıp kapsamadığını belirlemede kritik öneme sahiptir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizlerine ilişkin detaylı istatistiksel sonuçlar (örneğin Cronbach Alfa katsayısı, test-tekrar test güvenirliliği veya gözlemciler arası güvenirlilik) orijinal kaynak özetinde yer almamaktadır; bu bölüm '-' olarak işaretlenmiştir.

Gözlem araçlarında en kritik güvenirlilik türü **gözlemciler arası güvenirlilik**dir. Bu, farklı gözlemcilerin aynı davranışları bağımsız olarak gözlemlediğinde ne kadar tutarlı sonuçlara ulaştığını gösterir. Ölçeğin bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş olması, bu tür bir güvenirliliğin (muhtemelen Cohen Kappa veya korelasyon katsayıları kullanılarak) incelendiğini düşündürmektedir, ancak sonuçlar bu kaynaktan elde edilememiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısına (boyutlarına) dair herhangi bir bilgi mevcut değildir. Bir geliştirme ölçeği olarak, eğer ölçek çok sayıda madde içeriyorsa, yapısal bütünlüğü ve boyutlarını belirlemek amacıyla **Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)** yönteminin uygulanması muhtemeldir. Bu analiz, ölçeğin hangi bağımsız beceri setlerini veya yapıları ölçtüğünü ortaya koyar. Ancak, ölçeğin tek boyutlu bir gözlem listesi mi yoksa çok boyutlu bir derecelendirme ölçeği mi olduğu

bilgisi, faktör analizi sonuçları olmadan kesinleştirilemez.

Araç

Test Türü:

Geliştirme Ölçeği (Development Scale) / Öğrenci Performansı Değerlendirmeye Yönelik Gözlem Ölçeği

Format:

Derecelendirme veya Kontrol Listesi formatında olması muhtemeldir. Öğrencinin uygulama amaçlarındaki davranışları veya nihai ürünün özellikleri gözlemlenerek puanlanır.

Mevcut Diller:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

İlköğretim Okulu Öğrencileri

Yaş Grubu:

İlköğretim seviyesindeki öğrenciler (Genellikle 9-14 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları:

Fen Bilgisi, Matematik ve Resim-çizim derslerini alan ve bu bilgileri ilköğretimi (teknoloji ve tasarım derslerinin eski karışımı) uygulamalarında kullanması beklenen ilköğretim öğrencileri.

Test Metodolojisi:

Ölçek, öğrencilerin ilköğretim dersi kapsamında yürüttükleri pratik görev veya proje çalışmalarını değerlendirme veya "sonuçlandırma" amaçlarında, öğretmen veya uzman gözlemci tarafından kullanılır. Gözlemci, önceden belirlenmiş kriterlere göre öğrenci performansını puanlar.

Anahtar Kelimeler

Ölçme ve Değerlendirme, Disiplinlerarası Eğitim, R. Koç, 1997, Geçerlik, Güvenirlilik, Ankara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 1997 (Geliştirme yılı, yüksek lisans tezi kapsamında).

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir tez çalışması kapsamında geliştirildiği için ticari bir ücretlendirmeye tabi değildir. Kullanım için izinler, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ve tezin yazarı R. Koç ile iletişime geçilerek alınmalıdır.

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirilmesine temel teşkil eden ve referans olarak sunulan akademik çalışması şudur:

Koç, R. (1997). *İkberitim okulu fen bilgisi, matematik, resim-i derslerinde edinilen bilgilerin i?e?itimi ö?retimine uygulanması ve etkilili?inin de?erlendirilmesi (Yüksek lisans tezi)*. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Değerlendirme Aşaması Gözlem Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşamadaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Orijinal kaynaktan Değerlendirme Aşaması Gözlem Ölçeği'ne ait madde listesi veya derecelendirme bilgisi bulunmamaktadır.